

NR. INVENTAR: 3265

*ARHIVELE NAȚIONALE
BIROUL ARHIVE CONTEMPORANE*

**FOND COMITETUL REGIONAL BASARABIA
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN**

INVENTAR

Anii extremi: 1922; 1924; 1930-1935; 1943

19 u.a.

PREFAȚĂ

Fondul **Comitetul Regional Basarabia al P.C.R.** face parte din Arhiva Istorică a Partidului Comunist Român.

Documentele pe care le conține au fost create în 1921-1940 de Comitetul regional Basarabia al P.C.R., precum și de organele și organizațiile de partid din localitățile: Bălți, Cetatea Albă, Chișinău, Edineț, Ismail, Leova, Lipcani, Orhei, Soroca, Tatar-Bunar și Tighina.

În concret este vorba despre: dări de seamă, rapoarte de activitate, informări, corespondență, rezoluții, hotărâri, instrucțiuni, circulare, manifeste, broșuri ș.a.

Totodată, sunt conținute următoarele ziare: „Krasnoe Znamea” (Steagul Roșu), „Buletinul” – editate de Comitetul regional Basarabia al P.C.R.; „Proletarul”, organ al Comitetului județean P.C.R. Bălți; „Proletarskaia Pravda” (Adevărul proletar), organ al Comitetului orașenesc P.C.R. Chișinău; „Calea spre lumină”, organ al Nucleului comunist de la Stația CFR Chișinău; „Steagul Roșu”, organ al Comitetului județean P.C.R. Hotin; „Scânteia Hotinului”, organ al Comitetului local Hotin; „Ce e de făcut”, organ al Comitetului de plasă P.C.R. Lipcani; „Ziar de perete” al Gimnaziului Roșu din Lipcani; și, în fine, „Serpî Molat” (Secera și Ciocanul), organ al Comitetului județean P.C.R. Soroca.

Potrivit Planului metodic de lucru al Arhivei Comitetului Central al Partidului Comunist Român documentele au fost păstrate în două mape: prima, „mapa de studiu”, era constituită din copia sau originalul documentului, iar în „mapa de rezervă” se păstrau celelalte exemplare ale acestuia. În mapa folosită pentru studiu se găsește atașată o notă de relație în care se specifică sursa de proveniență a documentului (ex. document provenit din Fond nr. 1, dosarul nr. 168, fila 60).

Inventarul conține 341 u.a., reprezentând 1,20 m.l. El cuprinde două părți, una de la instituția creatoare, iar cealaltă prelucrată arhivistic la Arhivele Naționale. Prima parte a fost microfilmată de creator.

Documentele vor putea fi consultate în copie, în vederea protejării integrității originalelor, care sunt în mare parte pe suport de hârtie foarte subțire, scrise de mână, în cerneală.

16 februarie 2012

**Consilier principal,
Mircea Stănescu**

Bibliografie

– *Documentar cu privire la fondurile și colecțiile arhivistice aflate în Arhiva C.C. al P.C.R., f. 14.*

Nr. de inv.	Numărul vechi al unității arhivistice	Cuprinsul unității arhivistice	Datele extreme	Nr. filelor	Obs.
0	1	2	3	4	5
323		Manuscris - instrucțiuni privind mișcarea revoluționară în Basarabia în condițiile administrației române, precum și fotografiile după bastonul în care era transferată corespondența. <i>Copie, traducere, fotografii.</i> <i>Lb. rusă.</i>	mai 1922	12	
324		Manifest al Comitetului Basarabean al P.C.R. intitulat: „Pentru ce trebuie să scoatem din Basarabia boerimea și moșierimea română.” <i>Traducere.</i>	1924	2	
325		Manifest al Comitetului Județean P.C.R. Orhei intitulat: „Către muncitori și muncitoare! Țărani și țăranci”, lansat cu ocazia aniversării a 16 ani de la izbucnirea războiului mondial. <i>Originale.</i>	1 august 1930	1	
326		Scrisoarea lui Iosif Roitman (Chișinevschi) din închisoarea Chișinău adresată celor de afară. Se referă la situația din închisoarea și la munca de partid din Basarabia. <i>Copie, traducere din limba rusă.</i>	20 septembrie 1930	3	
327		Manifest nesemnlat intitulat: Către toți recruții tineri! Tovarăși! Tineri muncitori și țărani! În care se condamnă pregătirile de război. <i>Copie.</i>	1930	2	
328		Scrisoare nesemnlată a unui grup de comuniști și comsomoliști din Doftana, reprezentanți ai Comitetului Județean de Partid Ismail adresată Comitetului Jud. Ismail al P.C.R. prin care face unele propuneri în legătură cu alegerile. <i>Copie, traducere din limba rusă.</i>	1931	2	
329		Manifest al Comitetului Local P.C.R. și U.T.C. din Telenești în care condamnă prigoana dezlănțuită de regimul burghez și pregătirile de război. <i>Original.</i>	13 decembrie 1931	1	
330		Fluturaș al Comitetului Orășenesc al P.C.R., U.T.C. și MOPR-ului prin care condamnă teroarea din închisoarea din Chișinău dezlănțuită de Manoliu. <i>Copie, traducere.</i>	decembrie 1931	1	
331		Manifest semnat: „Protocol Comunist Român” intitulat „Proletari basarabeni” lansat cu ocazia zilei de 1 Mai. <i>Original.</i> <i>Lb. rusă.</i>	1 mai 1932	1	șapirografiat
332		Rezoluțiile consfătuirii reprezentanților Partidului Comunist din Județul Hotin. <i>Original.</i>	iulie 1932	1	

333		Manifest al Comitetului Regional P.C.R. Basarabia, lansat cu ocazia aniversării a 8 ani de la răscoala de la Tatar-Bunar. <i>Fotocopie.</i>	septembrie 1932	2	
334		Manifest al Comitetului Local Chișinău al P.C.R. intitulat „Către întreaga muncitorime! Tovarăși!”, cheamă la luptă împotriva scumpetei, speculei, impozitelor. <i>Original, traducere.</i> <i>Lb. rusă.</i>	noiembrie 1932	1	
335		Manifest al biroului Comitetului Județean Bălți al P.C.R. intitulat: „Către muncitorii din fabrici, ateliere și ogoare, către funcționari, meseriași și țărani săraci, către șomeri și toți muritorii de foame, către națiuni asuprite. <i>Original.</i>	1932	1	
336		Rezoluțiile consfăturii Comitetului Județean P.C.R. [...] din luna septembrie. <i>Original.</i> <i>Manuscris.</i>	septembrie 1933	4	
337		[Rezoluție] a plenarei a II-a din decembrie 1933 a P.C.R. din județul Hotin. <i>Original.</i> <i>Manuscris.</i>	decembrie 1933	1	
338		Manifest al Comitetului Regional P.C.R. din Basarabia intitulat „Pentru unitatea frontului de luptă împotriva imperialismului, fascismului și războiului”. <i>Original.</i> <i>Lb. rusă.</i>	1 august 1934	1	
339		Broșură editată de Comitetul Regional P.C.R. Basarabia intitulată: „Tactica și țelul mișcării național revoluționare a oamenilor muncii din Basarabia”. <i>Original.</i> <i>Lb. rusă.</i>	1934	12	
340		Manifest al Comitetului Regional P.C.R. din Basarabia intitulat „Către toți muncitorii, țărani, slujbașii, funcționarii, micii meseriași, meșteșugari și către toți locuitorii asupriți ai Basarabiei”. <i>Original.</i> <i>Lb. rusă.</i>	1 mai 1935	2	
341		Manifest intitulat „Stântea”, prin care se cere muncitorilor și țăranilor care au luptat sau luptă în armata română să fie pregătiți pentru a întoarce armele împotriva cotropitorilor, așa cum a făcut poporul italian. <i>Original.</i>	noiembrie 1943	1	